

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Ταχ. Δ/ση: Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας: 101 10 - Αθήνα
TELEFAX: 210 5203872
Πληροφορίες: Π.Παναγιωτακοπούλου
Τηλέφωνο: 2131516475
e-mail: ypertns@ypakp.gr

Αθήνα, 6 Οκτωβρίου 2020
Αριθ. Πρωτ.: 1890 Ε

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
Αθήνα

ΘΕΜΑ: Σχετικά με ελέγχους για τη λήψη μέτρων πρόληψης και περιορισμού της διασποράς του κορονοϊού στους εργασιακούς χώρους.

ΣΧΕΤ.: Η με αρ. πρωτ. 9842/21-9-2020 ΕΡΩΤΗΣΗ.

Σε απάντηση του ανωτέρω σχετικού που κατατέθηκε στη Βουλή από τη Βουλευτή, κα Α.Αδαμοπούλου, σας πληροφορούμε τα εξής:

1. Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, πέρα από τη στήριξη της απασχόλησης, έχει ως κύρια προτεραιότητα την προστασία της υγείας και ασφάλειας στους χώρους εργασίας.

Με γνώμονα το ότι η εξασφάλιση ικανοποιητικών συνθηκών εργασίας για όλους τους εργαζομένους αποτελεί παράγοντα κοινωνικής και οικονομικής ευημερίας, διαμορφώνει πολιτικές και συντονίζει δράσεις μέσω των αρμόδιων υπηρεσιών του τόσο σε επιτελικό (όπως νομοθετικό, οργανωτικό, ενημερωτικό και ερευνητικό) όσο και σε ελεγκτικό επίπεδο.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Νόμων για τη Υγεία και Ασφάλεια των Εργαζομένων (ΚΝΥΑΕ), που κυρώθηκε με τον ν.3850/2010, ο εργοδότης έχει υποχρέωση να εξασφαλίζει την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων ως προς όλες τις πτυχές της εργασίας και να λαμβάνει μέτρα που να εξασφαλίζουν την υγεία και ασφάλεια των τρίτων (άρθρ.42). Συνεπώς οφείλει να λαμβάνει προληπτικά μέτρα (με τη συνδρομή και του ιατρού εργασίας, όπου υπάρχει) σχετικά με την αυστηρή τήρηση των κανόνων ατομικής υγιεινής στο χώρο εργασίας, τη λήψη οργανωτικών μέτρων, την παροχή μέσων προστασίας κ.λπ.

Στο πλαίσιο αυτό, καθώς και της ενημέρωσης εργαζομένων και εργοδοτών για τα αναγκαία μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται για την πρόληψη και τον περιορισμό της διασποράς του κορονοϊού στους χώρους εργασίας έχουν εκδοθεί και αναρτηθεί στο διαδίκτυο ή κοινοποιηθεί στους κοινωνικούς εταίρους: (α) η εγκύκλιος αριθ. 94243/09.03.2020 του ΣΕΠΕ, (β) η εγκύκλιος αριθ. οικ. 12330/404/12.03.2020 της Γενικής Διεύθυνσης Εργασιακών Σχέσεων, Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία και Ένταξης στην Εργασία του Υπουργείου Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων και (γ) η εγκύκλιος αριθ. 17312/Δ9.506/04.05.2020 της

Διεύθυνσης Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία του Υπουργείου Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων και του ΣΕΠΕ. Ειδικότερα στην τελευταία εγκύκλιο περιγράφονται μια σειρά από μέτρα πρόληψης και προστασίας που θα πρέπει να λάβει ο εργοδότης. Τα μέτρα αυτά διακρίνονται σε τέσσερις κατηγορίες: α) Οργανωτικά μέτρα, β) Μέτρα ατομικής υγιεινής και μέσα ατομικής προστασίας, γ) Περιβαλλοντικά μέτρα καθώς και δ) Μέτρα παρακολούθησης της υγείας των εργαζομένων.

Επιπλέον, περιλαμβάνεται και το «Έντυπο Αυτο-αξιολόγησης επιχείρησης αναφορικά με την λήψη μέτρων πρόληψης της διάδοσης του κορονοϊού SARS-COV-2» που έχει σαν σκοπό, μεταξύ άλλων να βοηθήσει τον εργοδότη στην αποτελεσματική εφαρμογή των ειδικότερων και αυστηρών μέτρων δημόσιας υγείας (αποστάσεις, μάσκες, μέτρα ατομικής υγιεινής) που περιλαμβάνονται στις εκδοθείσες κανονιστικές πράξεις, ύστερα από εισήγηση των αρμόδιων εμπειρογνομόνων και του ΕΟΔΥ.

2. Σε ότι αφορά τον έλεγχο των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας για την ασφάλεια και την υγεία στην εργασία, αυτός διενεργείται από τους αρμόδιους Επιθεωρητές Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία των Περιφερειακών Διευθύνσεων Επιθεώρησης Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία.

Κατά την πρώτη φάση της πανδημίας COVID-19 και την περίοδο ισχύος των περιορισμών της κυκλοφορίας, η λήψη των μέτρων προστασίας των εργαζομένων έναντι της μόλυνσης από κορονοϊό στους χώρους εργασίας, αποτελούσε ένα από τα σημεία που ήλεγχαν οι επιθεωρητές ΑΥΕ στο πλαίσιο των γενικών προληπτικών ελέγχων αρμοδιότητάς τους, κατ' εφαρμογή του εξηκοστού ενάτου άρθρου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου.

Μετά την έκδοση όμως της αναφερόμενης στην προηγούμενη παράγραφο γ' εγκυκλίου και κατ' εφαρμογή αυτής καταστρώθηκε πρόγραμμα στοχευμένων ελέγχων σε όλη την επικράτεια, με αποκλειστικό αντικείμενο τα προληπτικά μέτρα που λαμβάνονται στους χώρους εργασίας για την προστασία της υγείας των εργαζομένων από τον κίνδυνο της COVID-19 λοίμωξης. Το πρόγραμμα αυτό υλοποιείται βάσει της αριθ. 150089 /11.05.2020 εγκυκλίου του ΣΕΠΕ και θα διαρκέσει μέχρι την άρση των εκτάκτων μέτρων που επιβάλλονται από τις Πράξεις Νομοθετικού Περιεχομένου και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτών εκδιδόμενες υπουργικές αποφάσεις με στόχο την αντιμετώπιση του κινδύνου διασποράς του κορονοϊού.

Οι έλεγχοι του σχετικού προγράμματος διενεργούνται από δύο τουλάχιστον επιθεωρητές, ενίοτε με τη συνδρομή της Ελληνικής Αστυνομίας και των ελεγκτών της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας και εστιάζονται τόσο στην τήρηση των κανόνων λειτουργίας των επιχειρήσεων που επιβάλλουν οι εκάστοτε ισχύουσες σε πανελλαδικό ή τοπικό επίπεδο υπουργικές αποφάσεις, δηλαδή στην τήρηση των μέτρων κοινωνικής αποστασιοποίησης και στη χρήση προστατευτικής μάσκας, όσο και στη λήψη από τις επιχειρήσεις των γενικότερων οργανωτικών και περιβαλλοντικών μέτρων για την αντιμετώπιση του κινδύνου διασποράς του κορονοϊού. Τα εν λόγω οργανωτικά και περιβαλλοντικά μέτρα αποτυπώνονται σε ειδική λίστα με σημεία ελέγχου που συμπληρώνουν οι επιθεωρητές για κάθε ελεγχόμενη

επιχείρηση. Τα ποσοτικά στοιχεία υλοποίησης του προγράμματος ελέγχων μέχρι τις 31.08.2020 συνοπτικά έχουν ως εξής :

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΤΟΧΕΥΜΕΝΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ ΤΟΥ ΚΟΡΟΝΟΪΟΥ
ΣΤΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

(αριθμός επιχειρήσεων και εκμεταλλεύσεων που ελέγχθηκαν στην επικράτεια)

Μάιος	Ιούνιος	Ιούλιος	Αύγουστος	Σύνολο περιόδου
1.053	1.025	738	621	3.437

Στους παραπάνω ελέγχους δεν περιλαμβάνονται όσοι πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο διερεύνησης καταγγελιών για μη λήψη μέτρων προστασίας έναντι της διασποράς του κορονοϊού στους χώρους εργασίας.

Κατά τους ως άνω διενεργηθέντες ελέγχους, επιβλήθηκαν σε εργοδότες 17 διοικητικές κυρώσεις (πρόστιμα) συνολικού ύψους 12.550 Ευρώ, για 15 περιπτώσεις μη χρήσης μάσκας από τους εργαζόμενους και 2 περιπτώσεις μη τήρησης της απόστασης ασφαλείας μεταξύ ατόμων και μία 15ήμερη αναστολή λειτουργίας επιχείρησης, για μη τήρηση της μέγιστης αναλογίας ατόμων / m² εσωτερικού χώρου. Επισημαίνεται ότι οι κυρώσεις του ΣΕΠΕ επιβάλλονται αποκλειστικά σε εργοδότες και όχι σε εργαζόμενους ή τρίτους (πελάτες καταστημάτων, χρήστες συγκοινωνιακών μέσων κλπ.)

3. Αναφορικά με την Περιφερειακή Ενότητα Πέλλας, όπου καταγράφηκαν κατά συρροή κρούσματα σε συγκεκριμένο χώρο εργασίας στα Γιαννιτσά και σύμφωνα με στοιχεία που μας παρείχε το αρμόδιο Τμήμα Επιθεώρησης ΑΥΕ Β΄ Θεσσαλονίκης-Πέλλας, από την έναρξη της ισχύος των εκτάκτων μέτρων έχουν ελεγχθεί εκεί αποκλειστικά ως προς τη λήψη μέτρων προστασίας της υγείας των εργαζομένων έναντι της λοίμωξης COVID-19, 13 επιχειρήσεις και εκμεταλλεύσεις, στις οποίες περιλαμβάνονται 4 των Δήμων, 1 εταιρεία υπεραστικών μεταφορών (ΚΤΕΛ), 4 βιομηχανίες επεξεργασίας φρούτων και λαχανικών και 3 εργοτάξια τεχνικών έργων. Σε όλες τις περιπτώσεις διαπιστώθηκε, μεταξύ των άλλων, συγχρωτισμός κατά τα διαλείμματα και κατά την προσέλευση ή αποχώρηση των εργαζομένων από την εργασία τους και έγιναν οι ανάλογες γραπτές υποδείξεις για λήψη μέτρων ώστε να εξαλειφθεί κατά το δυνατόν η εν λόγω πηγή κινδύνου μόλυνσης από κορονοϊό.

4.Ως προς το ελεγκτικό έργο του Σ.ΕΠ.Ε., αναφορικά με τον περιορισμό διάδοσης της λοίμωξης COVID-19, σημειώνεται ότι το εν λόγω Σώμα, ως ο κατ'έξοχήν ελεγκτικός μηχανισμός του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και ειδικότερα οι Επιθεωρητές Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία, την περίοδο της πανδημίας διενεργούν εκτεταμένους ελέγχους εφαρμογής τόσο της υφιστάμενης νομοθεσίας για την ασφάλεια και υγεία στην εργασία όσο και των έκτακτων εξειδικευμένων μέτρων δημόσιας υγείας και υγειονομικών πρωτοκόλλων (τήρηση αποστάσεων, χρήση μάσκας κ.λπ.) για την αποτροπή διάδοσης του κορονοϊού SARS- COV-2 εντός των εργασιακών χώρων.

Όργανα ελέγχου για τη διασφάλιση της εφαρμογής των ανωτέρω έκτακτων και κατεπειγόντων μέτρων δημόσιας υγείας για την αντιμετώπιση του κινδύνου διασποράς της

λοίμωξης COVID-19, αποτελούν οι επιθεωρητές του ΣΕΠΕ, τα αρμόδια υγειονομικά όργανα των Υγειονομικών Υπηρεσιών ΟΤΑ α' και β' βαθμού, το ένστολο προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας, το προσωπικό της Δημοτικής Αστυνομίας, το ένστολο προσωπικό των Λιμενικών Αρχών καθώς και οι επιθεωρητές-ελεγκτές της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας (ΕΑΔ).

Παρατίθενται ακολούθως στοιχεία ελεγκτικής δραστηριότητας του ΣΕΠΕ για το διάστημα από 01.01.2020 έως 31.08.2020.

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ Σ.Ε.Π.Ε.	ΕΛΕΓΧΟΙ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΟΣΤΙΜΩΝ	ΠΟΣΑ ΠΡΟΣΤΙΜΩΝ
ΕΡΓΑΣΙΑΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ	12.904	2.051	6.542.517
ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ & ΥΓΕΙΑΣ	10.063	346	764.429
ΕΙΔΙΚΟΙ ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΕΣ	1.187	105	428.700
ΣΥΝΟΛΟ	24.154	2.502	7.735.646

Όπως προαναφέρθηκε παράλληλα με το ελεγκτικό του έργο, το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας στο πλαίσιο του συμβουλευτικού και καθοδηγητικού του ρόλου προς εργοδότες και εργαζόμενους από την πρώτη στιγμή παρείχε ενημέρωση μέσω της έκδοσης δελτίων τύπου και εγκυκλίων οδηγιών.

Συγκεκριμένα:

- Στις 28/02/2020 εκδόθηκε Δελτίο Τύπου της Γενικής Γραμματέως Εργασίας με το οποίο επιστάται η προσοχή σε εργοδότες και εργαζόμενους για την τήρηση των κανόνων υγείας και ασφάλειας στους χώρους εργασίας, των κατευθυντήριων οδηγιών του ΕΟΔΥ και των διατάξεων του Κώδικα Νόμων για την Υγεία και Ασφάλεια των Εργαζομένων.
- Στις 9/3/2020 εκδόθηκε η αρ.94243 εγκύκλιος με θέμα «Ενημέρωση σχετικά με τη λοίμωξη από τον ιό SARS- COV-2», η οποία περιλάμβανε αναλυτικές οδηγίες προς εργοδότες και εργαζόμενους για τα απαραίτητα μέτρα προφύλαξης,

συμπεριλαμβανομένων των υγειονομικών κανόνων και κατευθύνσεων του ΕΟΔΥ, προκειμένου να αποτραπεί η μετάδοση του ιού στους χώρους εργασίας. Η εν λόγω εγκύκλιος αναρτήθηκε στον διαδικτυακό τόπο του Σ.ΕΠ.Ε. (www.sepenet.gr) την 11.03.2020 και απεστάλη αυθημερόν μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος του Σ.ΕΠ.Ε, σε 335.870 εργοδότες, τεχνικούς ασφαλείας και ιατρούς εργασίας καθώς και στο σύνολο των υπηρεσιών του Σ.ΕΠ.Ε.

- Στις 14/03/2020 το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας από κοινού με την Δ/ση Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία της Γενικής Δ/σης Εργασιακών Σχέσεων, Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία και Ένταξης στην Εργασία και το Ελληνικό Ινστιτούτο Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας εξέδωσαν αναλυτικότερες κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με τα μέτρα πρόληψης διάδοσης του SARS- COV-2 σε εργασιακούς χώρους. Οι οδηγίες εστάλησαν στους κοινωνικούς εταίρους, σε συλλογικούς φορείς και σε επιστημονικές ενώσεις. Αναρτήθηκαν στο διαδικτυακό τόπο του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων (www.yrakr.gr) την 14.03.2020 , στο διαδικτυακό τόπο του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας (www.sepenet.gr) την 16.03.2020 και στο διαδικτυακό τόπο του Ελληνικού Ινστιτούτου Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας (www.elinyae.gr) την 14.03.2020.
- Στις 4/5/2020 το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας από κοινού με την Δ/ση Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία της Γενικής Δ/σης Εργασιακών Σχέσεων, Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία και Ένταξης στην Εργασία, εξέδωσαν την αρ.17312/Δ9.506 εγκύκλιο σχετικά με τα μέτρα προστασίας της υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων στους χώρους εργασίας κατά τη φάση επανέναρξης λειτουργίας των επιχειρήσεων. Η εν λόγω εγκύκλιος απεστάλη την 07.05.2020 μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος του Σ.ΕΠ.Ε σε 337.580 εργοδότες, τεχνικούς ασφαλείας και ιατρούς εργασίας.
- Το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (ΣΕΠΕ) συμμετείχε σε πολυάριθμες τηλεδιασκέψεις και διαδικτυακά σεμινάρια (teleconferences - webinars) για τον αρτιότερο συντονισμό των υπηρεσιών, στο πλαίσιο πρόληψης της διάδοσης του κορονοϊού SARS-CoV-2, σε συνεργασία με το Ελληνικό Ινστιτούτο Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας (ΕΛΙΝΥΑΕ), την ΠΟΕ – ΟΤΑ, τον Σύλλογο Τεχνικών Ασφάλειας Ελλάδος κ.α.

Περαιτέρω, Υπηρεσίες του Σ.ΕΠ.Ε. συμμετείχαν σε ενημερωτικές-εκπαιδευτικές δράσεις και σε σχετικές ημερίδες ανά την επικράτεια σε συνεργασία με συνδικαλιστικούς και επαγγελματικούς φορείς. Σε πολλές περιπτώσεις δημιουργήθηκαν συντονισμένες δράσεις με τους Δήμους για την ατομική προστασία των εργαζομένων στους ΟΤΑ και ειδικότερα των εργαζομένων στην αποκομιδή-διαχείριση απορριμμάτων, βιολογικών παραγόντων κλπ. Επιπρόσθετα, το Σ.ΕΠ.Ε. συμμετείχε σε συναντήσεις που διοργανώθηκαν από τις τοπικές περιφέρειες για την εφαρμογή των υγειονομικών πρωτοκόλλων και το συντονισμό των αρμόδιων ελεγκτικών μηχανισμών με στόχο την καλύτερη δυνατή αντιμετώπιση του προβλήματος.

Τέλος, το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας σε συνεργασία με την Εθνική Αρχή Διαφάνειας και την Ελληνική Αστυνομία, διενήργησε εκτεταμένους ελέγχους και δη τις νυχτερινές ώρες σε επιχειρήσεις των κλάδων τουρισμού και της εστίασης.

Από τα παραπάνω εκτεθέντα καθίσταται σαφές ότι το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας κατά τη διάρκεια αυτής της δύσκολης περιόδου, βρέθηκε και εξακολουθεί να βρίσκεται δίπλα σε κάθε εργαζόμενο και εργοδότη προκειμένου να υποστηρίξει και να επιβλέψει την τήρηση των μέτρων και κατ' επέκταση να διασφαλίσει την υγεία και ασφάλεια στους χώρους εργασίας.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Ι. ΒΡΟΥΤΣΗΣ